

בריגיל

כבר במאה השלישית לאלף הששי היתה בעיר בריגיל עדה קטנה אשר לכל צרכי ציבור היתה שייכת לעיר ווישניצא הסמוכה לה. האבד"ק ווישניצא היה רודה ומושל גם על העדה הקטנה הזו. באמצע המאה הששית, כאשר גתרבה מספר תושביה ויכלה לקבל רב ואב"ד מיוחד שינהל את עדתה, אז נפרדה מקהילת עיר ווישניצא ונעשית לקהילה בפני עצמה עם אלוף בראשה. בשנת תקכ"ה היו מספר היהודים שם קפ"א נפש, בשנת תר"ם — 1974 נפש.

ואלה שמות הרבנים הנודעים לנו אשר שימשו שם ברבנות:

א. הגאון המפורסם מו"ה צבי הירש העליר, מח"ס "טיב גיטין" על מס' גיטין, מילידי עיר זאמושטש. בהשתדלות הרב הגדול החכם הכולל מו"ה זאב דוד שיף אשר היה ידידו מנעוריו בעיר מולדתם זאמושטש, נתמנה הוא לאבד"ק בריגיל, בעת אשר שימש ברבנות בעיר ווישניצא הגאון מופת הדור מו"ה ברוך פרענקיל, בעל "ברוך טעם" (בהקדמת ס' מנחת זכרון על עירובין).

ב. הגאון הגדול מו"ה אריה ליב, מח"ס "שו"ת אריה דבי עילאי". בעת אשר נתמנה לאבד"ק ווישניצא נתחברה שוב עיר בריגיל לעיר ווישניצא, והוא שימש ברבנות בשתי הקהילות גם יחד. בשנת תקצ"ה הסכים על ס' אמרות טהורות על תהלים (ווארשא תקצ"ט), וחתם עצמו שם "אריה ליב ליפשיץ מיערסלאב, אבד"ק ווישניצא ובריגיל". לעת זקנתו קבע דירתו שם, וימת הארי החי ביום י"ז טבת תר"ו, ושם מנ"כ.

ג. אחרי מותו נתמנה בנו הרה"ג מו"ה אשר למלאות מקומו שם. וימת ביום ב' דר"ח אלול תרט"ו, ושם נקבר.

ברעזאן

בסוף המאה השש עשרה ובתחילת השבע עשרה היתה ברעזאן קהילה קטנה שהשתייכה ללבוב.

ואלה רבני ברעזאן:

א. ר' דוב בעריש בן ר' אברהם שלמה הלפרין¹, חתן ר' מרדכי זאב, אבד"ק לבוב. מקודם היה אבד"ק ראהטין.

ב. הג"מ מרדכי, חברו של בעל "צאן קדשים"².

ג. הג"מ מרדכי ז"ק בהג"מ מאיר ז"ק אבד"ק לבוב³.

ד. ר' מנחם מנדל פאטיקר ב"ר יחיאל מיכל. נפטר בלבוב בג' טבת תע"ז⁴.

[אוצר החכמה]

ה. ר' משה ב"ר אברהם. אחר-כך היה אבד"ק לבוב ונפטר שם בכ"ט אב תכ"ד⁵.

ו. ר' יצחק ב"ר ישכר בעריש מקראקוב⁶. אחר-כך נתקבל לאבד"ק בראד. נפטר בשנת תס"ה.

ז. ר' צבי הירש ב"ר חיים⁷.

ח. ר' חנוכי' יוסף ב"ר טובי'. נפטר שם בכ"ב אייר תקכ"ד⁸.

ט. בנו ר' אברהם זאב⁹, נפטר ביום ש"ק ט"ז טבת תקס"ח.

י. בנו ר' יוסף¹⁰, ומנו"כ בליברטוב.

1 ראה הסכמתו על הספר "אור פני משה", תק"ע.

2 עיין "אנשי שם" סימן שס"ז, עמ' קמ"ו.

3 ראה הסכמתו על הספר "לב ארי" על התורה ועיין "אנשי שם" סימן שמ"ז.

4 ראה הסכמתו על הספר "דת יקותיאל", תנ"ו.

5 "אנשי שם", סימן ת'.

6 ראה הסכמתו על הספר "צנצנת מנחם" תמ"ט.

7 "אנשי שם", סימן קנ"ט.

8 ראה הסכמתו על הספר "דברי חכמים", זאלקווא תקי"ז.

9 ראה הסכמתו על הספר "אהבת דוד ויהונתן" שנת תק"ס.

10 ראה הסכמתו על הספר "מנחת יצחק", תקס"ה.

לתולדות הקהילות בפולין

הדפסה

- יא. ר' יחיאל מיכל הלפרין, נפטר שם בכ"א אדר שנת ת"ק¹¹.
- יב. ר' יחיאל מיכל ב"ר אברהם זאב הנ"ל, נפטר בכ' שבט תקע"ט¹²
- יג. ר' משולם פייביש ב"ר נפתלי הירץ, חתן מו"ה אשר ישעי' רובין חתן הצדיק ר' נפתלי צבי הורוויץ מרופשיץ. נפטר י"ט אלול תרל"ה¹².
- יד. הג"מ שלום מרדכי הכהן שבדרון.
- טו. הג"מ צבי הירש בן הג"מ חיים אבד"ק קאלאמיי¹³.

אוצר החכמה

11 עיין "אנשי שם", סימן רנ"ה וספר "מעלות היוחסין".

12 ראה הערה הקודמת.

13 ראה מ"ש לקמן במאמרי על "לינסק".